

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative
(optimizarea unor procese în materie de cetățenie)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (<i>optimizarea unor procese în materie de cetățenie</i>) a fost elaborat de către Agenția Servicii Publice și promovat cu suportul Ministerului Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (<i>optimizarea unor procese în materie de cetățenie</i>) (în continuare – <i>proiectul hotărârii Guvernului</i>) a fost elaborat în scopul asigurării implementării prevederilor Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 498-501, art. 650), în redacția Legii nr. 84/2026. Necesitatea elaborării proiectului rezidă din prevederile art. IV alin. (2) din Legea nr. 84/2026 pentru modificarea unor acte normative (<i>optimizarea unor proceduri privind cetățenia</i>), care prevede că Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării acestei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu legea respectivă, precum și în vederea respectării cerințelor art. 3 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilește că proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Actualmente, procedurile administrative în materie de cetățenie și lista documentelor necesare sunt reglementate prin Regulamentul cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2025, adoptată în vederea asigurării condițiilor necesare pentru aplicarea prevederilor Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025. Totodată, tarifele pentru prestarea serviciilor publice în materie de cetățenie sunt stabilite în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice. Ca urmare a adoptării Legii nr. 84/2026 pentru modificarea unor acte normative (<i>optimizarea unor proceduri privind cetățenia</i>), cadrul normativ secundar necesită a fi ajustat în vederea asigurării unei aplicări uniforme și eficiente a noilor prevederi legale, precum și pentru asigurarea clarității, previzibilității și eficienței procedurilor administrative în domeniul cetățeniei. Obiectivul modificărilor operate prin Legea nr. 84/2026 constă în simplificarea și eficientizarea procedurilor administrative, precum și în facilitarea accesului persoanelor la serviciile publice în materie de cetățenie. Una dintre cele mai esențiale prevederi se referă la instituirea expresă a procedurii de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova pentru persoanele care sunt considerate cetățeni ai Republicii Moldova prin efectul legii la naștere, dar care nu au obținut acte de identitate până la vârsta de 18 ani. Aceste persoane pot solicita constatarea apartenenței la cetățenie printr-o procedură mai simplă și accesibilă. Totodată, legea instituie un termen special de examinare - de până la o lună, pentru cererile de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova depuse de persoanele vizate, prin derogare de la termenul general de până la un an prevăzut pentru examinarea cererilor de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova. Această abordare reflectă caracterul simplificat al procedurii și va contribui la accelerarea procesului administrativ și la creșterea previzibilității pentru solicitanți. Modificările adoptate consolidează, de asemenea, măsurile de prevenire a apatridiei. Legea prevede exceptarea de la condițiile de cunoaștere a limbii române și a Constituției pentru copii și

pentru persoanele aflate sub risc de apatridie care solicită dobândirea cetățeniei prin recunoaștere sau redobândirea acesteia.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În considerarea argumentelor enunțate se propune operarea amendamentelor la Regulamentul cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2025, care să asigure aplicarea unitară a procedurilor în materie de cetățenie, precum și la Hotărârea Guvernului nr. 966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice.

Intervenția normativă are drept obiectiv:

- stabilirea unei proceduri administrative clare, eficiente și transparente, inclusiv a listei de documente necesare pentru constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova;
- consolidarea mecanismelor de colaborare interinstituțională în scopul diminuării sarcinilor administrative aferente prezentării documentelor care confirmă neapartenența solicitanților la cetățenia altor state;
- asigurarea respectării drepturilor persoanelor care solicită constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, în special ale copiilor, ale persoanelor considerate cetățeni ai Republicii Moldova de la naștere, dar care nu au obținut actul de identitate până la atingerea vârstei majoratului, precum și ale persoanelor expuse riscului de apatridie;
- stabilirea tarifelor echitabile și accesibile pentru serviciile în materie de cetățenie, în special acordarea înlesnirilor pentru persoanele aflate sub risc de apatridie, pentru persoanele care în condițiile Legii asistenței sociale nr. 547/2003, sunt recunoscute defavorizate, aflate în situație de dificultate, precum și pentru copiii acestora.

I. Fundamentarea modificărilor operate la Regulamentul cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2025, este prezentată în continuare.

Pe tot textul Regulamentului, expresiile ce se referă la copil sau, după caz, la persoana „care întrunește condițiile legale pentru a fi recunoscută drept apatridă” au fost substituite cu textul „care ar deveni apatridă”, la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a aduce în concordanță cu terminologia utilizată în textul Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025, în redacția Legii nr. 84/2026.

La Dispozițiile generale ale Regulamentului au fost operate modificări și completări, după cum urmează:

1. Punctele **2, 12, 16, 17, 21, 25 și 31** – care prevăd domeniul de reglementare al Regulamentului, respingerea cererii în materie de cetățenie, dreptul depunerii cererii repetate, autoritățile la care se păstrează cererile cu documentele aferente, condițiile de prezentare a documentelor, convocarea solicitantului la un interviu și avizarea cererilor de Ministerul Afacerilor Interne și de Serviciul de Informații și Securitate, au fost completate cu normele respective referitoare la procedura de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, alături de procedurile de dobândire, redobândire și de renunțare la cetățenia Republicii Moldova.

2. La punctul 6 se exclude cuvântul „automatizat” pentru a aduce în concordanță denumirea Sistemului informațional „Registrul de stat al populației” cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 236/2026 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al populației” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de stat al populației, care a intrat în vigoare la 14.05.2026.

3. Punctul 9 a fost completat cu subpunctul 9.4, care prevede că, în cazul persoanei care ar deveni apatridă, nu are discernământ și pentru care nu este instituită nicio formă de protecție judiciară, cererea privind cetățenia poate fi depusă de către o rudă de gradul I-III sau de către autoritatea tutelară teritorială în a cărei rază de competență se află domiciliul sau locul aflării persoanei respective.

Necesitatea reglementării rezultă din existența unor situații în care persoanele fără discernământ se află într-o stare de vulnerabilitate juridică accentuată, deoarece nu dețin cetățenia niciunui stat și nu posedă acte de identitate valabile. În lipsa documentelor de identitate, autoritățile competente se află în imposibilitatea de a institui măsuri de protecție judiciară sau alte forme de reprezentare legală, fapt ce privează aceste persoane de posibilitatea de a beneficia de mecanismele legale destinate protecției drepturilor și intereselor lor.

Această situație generează un blocaj juridic și administrativ: persoana nu poate obține acte de identitate deoarece nu deține cetățenia unui stat, iar lipsa actelor de identitate împiedică instituirea măsurilor de protecție necesare pentru reprezentarea sa legală și inițierea procedurilor de dobândire a cetățeniei. Totodată, lipsa actelor de identitate și a unui statut juridic clar limitează accesul la servicii sociale și la alte drepturi fundamentale garantate de stat.

Prin urmare, este necesară instituirea unei proceduri care să permită depunerea cererii privind cetățenia Republicii Moldova de către rudele de gradul I–III sau, în lipsa acestora, de către autoritatea tutelară teritorială, astfel încât persoanele aflate în asemenea situații să beneficieze de o cale efectivă de dobândire a cetățeniei și de protecția juridică corespunzătoare.

Atribuirea dreptului de a depune cererea rudelor de gradul I–III este justificată de existența unei legături familiale apropiate și de interesul legitim al acestora în protejarea drepturilor și intereselor persoanei lipsite de discernământ. În practică, rudele sunt, de regulă, persoanele care cunosc situația de fapt a persoanei vizate, îi acordă sprijin și pot furniza informațiile și documentele necesare examinării cererii.

Totodată, includerea autorității tutelare teritoriale este necesară pentru a asigura protecția persoanelor care nu au rude apropiate, ale căror rude nu pot fi identificate sau nu își exercită această posibilitate. Autoritatea tutelară teritorială este instituția publică investită prin lege cu atribuții de protecție și asistență a persoanelor vulnerabile și reprezintă o garanție suplimentară că interesul persoanei va fi promovat și protejat în cadrul procedurii de dobândire a cetățeniei.

4. La subpunctul 12.2, norma a fost completată cu prevederi referitoare la suspendarea termenului de examinare a cererii cu privire la cetățenie, în temeiul pct. 14¹ și 15¹, pentru corelarea acesteia cu noile prevederi ale legii.

5. La punctul 13, alineatul al doilea, enunțul al doilea se propune a fi exclus deoarece punctul 13¹ va conține dispoziții mai detaliate care vor include și aspectele reglementate în acest enunț.

6. Regulamentul a fost completat cu pct. 13¹ care să stabilească mecanismul de interacțiune între autoritatea competentă și Inspectoratul General pentru Migrație în vederea verificării statutului juridic al persoanei sub aspectul deținerii cetățeniei unui alt stat și circumstanțele în care aceasta ar deveni apatridă în cazul persoanelor, care solicită constatarea, dobândirea sau redobândirea cetățeniei Republicii Moldova și declară că nu dețin cetățenia altor state. Acest mecanism de interacțiune va exonera solicitantul de obligația de a prezenta documentul care să ateste statutul său juridic.

7. Completarea Regulamentului cu pct. 14¹ și 15¹ este necesară pentru a asigura coerența actului normativ cu prevederile legii și eficiența procedurilor privind cetățenia Republicii Moldova. Norma propusă la pct. 14¹ reglementează situațiile în care, în cadrul examinării cererii de constatare a apartenenței la cetățenie, sunt identificate circumstanțe care constituie temei legal pentru retragerea cetățeniei. Suspendarea eliberării documentului care atestă apartenența la cetățenie până la finalizarea procedurii de retragere previne emiterea unor documente (spre exemplu: acte de identitate) ce atestă un statut juridic aflat în curs de verificare și contribuie la respectarea principiilor legalității, securității juridice și buneii administrări.

Punctul 15¹ stabilește termenul de examinare a cererilor pentru constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova și situațiile în care examinarea cererii nu poate fi finalizată în termenul general. Astfel, norma asigură predictibilitatea procedurii administrative, permite verificarea autenticității documentelor și a veridicității informațiilor prezentate, obținerea avizelor necesare și remedierea neconformităților identificate, prin suspendarea termenului administrativ conform art. 81 din Codul administrativ nr. 116/2018.

8. Modificarea pct. 19 este necesară pentru clarificarea procedurii de stabilire a statutului juridic al solicitantului anterior examinării cererilor privind cetățenia Republicii Moldova și pentru asigurarea unei aplicări uniforme a normelor în materie. Totodată, completările propuse

reglementează acordarea sprijinului necesar din partea autorității competente persoanelor care, din lipsa actelor de identitate și a informațiilor privind locul aflării părinților, se află în imposibilitatea obiectivă de a obține documentele necesare pentru confirmarea legăturii de rudenie, precum și oferirea posibilității probării legăturii de rudenie prin alte mijloace de probă. Modificările contribuie la sporirea accesibilității procedurii administrative, asigurarea respectării drepturilor solicitanților și stabilirea corectă a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova.

Având în vedere numărul mare de modificări operate, inclusiv la alineatele al doilea, al treilea și al patrulea, punctul a fost expus în redacție nouă.

9. Modificarea propusă la subpunctul 20.1. are ca scop eliminarea reglementării restrictive privind anumite categorii de copii și aplicarea procedurii de stabilire a identității tuturor persoanelor care nu dețin acte de identitate, în conformitate cu cadrul normativ ce reglementează domeniul eliberării actelor de identitate.

10. Modificarea propusă la punctul 23 are ca scop simplificarea procedurilor administrative în materie de cetățenie prin excluderea obligației de prezentare a traducerii oficiale pentru documentele de călătorie și alte acte de identitate recunoscute sau acceptate de Republica Moldova pentru traversarea frontierei de stat. Norma reduce sarcinile administrative și costurile suportate de solicitanți, fără a afecta posibilitatea autorității competente de a stabili identitatea și statutul juridic al persoanei.

11. Completarea punctului 30 este determinată de necesitatea asigurării aplicării corecte a obligației privind prezentarea certificatului de cazier detaliat din statul al cărui cetățean este solicitantul. Întrucât această obligație depinde de existența sau inexistența unei alte cetățenii, iar în practică autoritatea competentă poate identifica circumstanțe obiective care indică o posibilă apartenență a solicitantului la cetățenia unui alt stat, este necesară reglementarea expresă a dreptului de a solicita dovada neapartenenței la cetățenia statului respectiv.

Completarea propusă are drept scop verificarea veridicității declarației solicitantului privind neapartenența la alte cetățenii, în situațiile în care există indicii obiective care o pun la îndoială, pentru a stabili în mod corect obligația de prezentare a certificatului de cazier detaliat din statul respectiv și pentru a preveni eludarea cerințelor procedurale prin declararea unor informații necorespunzătoare realității.

12. Modificarea propusă la pct. 31 alineatul al doilea are ca scop corelarea termenului de prezentare a avizelor de către Serviciul de Informații și Securitate cu termenul prevăzut pentru examinarea cererilor pentru constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova de până la o lună, în raport cu termenul de până la un an, aplicabil procedurilor de dobândire a cetățeniei. Instituirea unui termen de 10 zile asigură examinarea cu celeritate a acestor cereri și permite respectarea termenului general stabilit pentru finalizarea procedurii.

Completarea punctului cu un alineat nou asigură corelarea normei cu prevederile legale în vigoare și extinde atribuțiile Serviciului de Informații și Securitate în cadrul procedurii de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, prin instituirea obligației de sesizare a autorității competente pentru inițierea procedurii de retragere a cetățeniei în cazul identificării unor temeieri legale în acest sens. Norma asigură valorificarea informațiilor obținute în procesul de verificare și eficientizare a mecanismului de reacție juridică.

13. Completarea Regulamentului cu pct. 31¹ are ca scop asigurarea corectitudinii și exhaustivității datelor necesare pentru eliberarea actelor de identitate ale cetățeanului Republicii Moldova, ca urmare a constatării apartenenței, dobândirii sau redobândirii cetățeniei. Norma instituie obligația persoanei de a declara toate faptele și evenimentele de stare civilă produse și înregistrate în alte state, în vederea supunerii acestora procedurii de înregistrare în Republica Moldova, în conformitate cu art. 13 din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, contribuind astfel la asigurarea plenitudinii și corectitudinii evidenței în registrele de stat.

14. Completarea Regulamentului cu capitolul I¹ „**Constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova**” este determinată de necesitatea detalierii, la nivel normativ secundar, a procedurii de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, prevăzută expres de Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025, în redacția Legii nr. 84/2026.

Legea instituie dreptul persoanei cu vârsta peste 18 ani care, potrivit legii aplicabile la data nașterii, era considerată cetățean al Republicii Moldova prin efectul legii, dar nu deține acte de identitate care să confirme acest statut, de a solicita constatarea apartenenței la cetățenia Republicii

Moldova. În acest sens, Regulamentul urmează să pună în aplicare dispozițiile legale prin stabilirea procedurii administrative, a documentelor necesare, a etapelor de examinare a cererii, precum și a mecanismului de interacțiune cu autoritățile publice implicate în acest proces.

Prin urmare, completarea Regulamentului urmărește asigurarea aplicării uniforme și eficiente a legii, prin stabilirea unor reguli clare privind:

- modalitatea de depunere a cererii și autoritățile competente pentru recepționarea și examinarea cererilor;
- documentele justificative necesare pentru dovedirea circumstanțelor de naștere și a temeiurilor de dobândire a cetățeniei;
- procedura de verificare a datelor în registrele de stat și prin interacțiunea cu instituțiile relevante;
- criteriile de constatare a apartenenței la cetățenie;
- finalizarea procedurii prin emiterea actului administrativ și actualizarea Registrului de stat al populației.

Luând în considerare că procedura reglementată la pct. 31⁵–31⁶ are ca obiect constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, dobândite prin naștere în temeiul cadrului legal al Republicii Moldova, aceasta vizează în exclusivitate persoanele născute după 4 iulie 1991.

La 4 iulie 1991 a intrat în vigoare prima lege a cetățeniei Republicii Moldova independente – Legea nr. 596/1991. Persoanele născute anterior acestei date nu puteau dobândi cetățenia Republicii Moldova prin naștere în baza legislației Republicii Moldova, deoarece statul și cetățenia Republicii Moldova nu existau încă în forma juridică actuală.

Pentru persoanele născute până la data specificată, legea stabilește alte temeiuri pentru dobândirea cetățeniei (recunoaștere, redobândire, naturalizare etc.).

Totodată, lista documentelor solicitate a fost configurată în funcție de elementele de fapt și de drept care trebuie stabilite în cadrul procedurii administrative, astfel încât autoritatea competentă să poată determina dacă persoana întrunea condițiile legale de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova la data nașterii și dacă aceasta nu a pierdut ulterior cetățenia în condițiile legii.

Astfel, certificatul de cazier detaliat este necesar pentru verificarea existenței unor circumstanțe care ar putea constitui temei pentru retragerea cetățeniei Republicii Moldova conform art. 22 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025. Deoarece procedura nu se limitează la constatarea faptului că persoana a dobândit cetățenia prin naștere, ci presupune și verificarea menținerii acesteia până la momentul examinării cererii, autoritatea competentă trebuie să dispună de informațiile necesare pentru evaluarea eventualelor impedimente legale.

Actele de identitate și de stare civilă ale părinților sunt necesare pentru identificarea exactă a acestora și stabilirea filiației dintre solicitant și părintele invocat ca temei pentru dobândirea cetățeniei.

Documentele privind statutul juridic al părinților la data nașterii solicitantului sunt necesare în cazul persoanelor care au dobândit cetățenia Republicii Moldova prin aplicarea principiului jus soli (nașterea pe teritoriul statului), atunci când condițiile legale depind de statutul juridic al părinților (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi sau beneficiari de protecție internațională).

Spre exemplu, cadrul legal a prevăzut, în diferite perioade, că este cetățean al Republicii Moldova copilul născut pe teritoriul Republicii Moldova din părinți:

- cetățeni ai Republicii Moldova;
- apatrizi;
- beneficiari de protecție internațională;
- cetățeni străini.

Prin urmare, fără stabilirea statutului juridic al părinților la data nașterii, nu poate fi determinat dacă solicitantul a dobândit cetățenia prin efectul legii.

În multe cazuri, cetățenia prin naștere rezultă din cetățenia unuia dintre părinți, astfel încât identitatea și statutul juridic al acestuia reprezintă elemente esențiale ale examinării. Din aceste considerente, pentru stabilirea statutului juridic al părinților și al solicitantului la data nașterii

acestui sunt necesare documente relevante din punct de vedere juridic privind data dobândirii cetățeniei altor state, domicilierea, studiile și activitatea de muncă a părinților la 4 iulie 1991.

Data dobândirii unei cetățenii străine poate constitui un element determinant pentru stabilirea modului în care persoana a dobândit cetățenia Republicii Moldova potrivit legislației aplicabile la momentul respectiv. Spre exemplu, în perioada 4 iulie 1991 – 17 octombrie 2003, copiii născuți pe teritoriul Republicii Moldova din cetățeni străini dobândeau cetățenia Republicii Moldova prin efectul legii doar în cazul în care statul de cetățenie al părinților sau al unicului părinte nu le acorda cetățenia copiilor la naștere.

În special, documentele specificate permit verificarea:

- dacă părintele era cetățean al Republicii Moldova la data nașterii solicitantului;
- dacă părintele a dobândit cetățenia Republicii Moldova înainte sau după nașterea solicitantului;
- dacă părinții sau unul dintre părinți era apatrid, beneficiar de protecție internațională sau cetățean străin;
- dacă statul de cetățenie al părinților solicitantului i-a acordat acestuia cetățenia la naștere.

Aceste documente sunt necesare atunci când informația nu poate fi stabilită din Registrul de stat al populației sau atunci când există neconcordanțe.

De aceea, pct. 31⁴.12 prevede prezentarea unor documente istorice (*privind domiciliul, studiile, activitatea de muncă, cetățenia străină etc.*) numai în situațiile în care informația nu se regăsește în registrele statului sau există neconformități care trebuie clarificate. Aceste documente au caracter probatoriu și permit reconstituirea statutului juridic al părintelui la momentul relevant pentru dobândirea cetățeniei de către solicitant.

În același timp, în anumite situații, din cauza lipsei documentelor sau a imposibilității obținerii informațiilor istorice relevante, statutul juridic al părinților la data nașterii solicitantului nu poate fi stabilit cu certitudine. Pentru a evita situațiile în care persoana este lipsită de posibilitatea de a-și confirma statutul juridic exclusiv din cauza insuficienței probelor privind cetățenia părinților și pentru a preveni apariția unor situații de incertitudine juridică, se propune instituirea prezumției că părinții erau apatrizi, în cazul în care nu există dovezi privind deținerea cetățeniei unui stat, iar aceștia domiciliau pe teritoriul Republicii Moldova.

Rațiunea normei este inspirată de principiile prevenirii apatridiei și ale protecției dreptului la cetățenie, instituind astfel o prezumție favorabilă persoanei. Această soluție urmărește evitarea situațiilor în care lipsa documentelor istorice face imposibilă exercitarea dreptului la cetățenie.

În contextul raționamentelor enunțate, instituirea procedurii detaliate contribuie la asigurarea securității juridice a solicitanților și la evitarea aplicării neunitare a legii de către autoritățile competente, în condițiile în care stabilirea cetățeniei prin efectul legii implică analiza unor situații juridice complexe și a unor perioade legislative diferite.

15. Completarea punctului 32 derivă din necesitatea concretizării situației copiilor născuți pe teritoriul Republicii Moldova din părinți al căror statut juridic la data nașterii nu poate fi stabilit. În asemenea cazuri, autoritatea competentă nu poate determina dacă copilul a dobândit cetățenia Republicii Moldova prin naștere în temeiul statutului juridic al părinților ori dacă urmează să o dobândească ulterior în condițiile legii. Or, obligarea unei asemenea persoane să dobândească cetățenia printr-o procedură ulterioară nu este conformă scopului Legii cetățeniei și obligațiilor asumate de Republica Moldova în materia prevenirii apatridiei, întrucât la data nașterii copilului părinții nu dețineau cetățenia niciunui stat, chiar dacă nu aveau recunoscut oficial statutul de apatrid. Din aceste considerente, se propune instituirea prezumției că, în asemenea situații, copilul este considerat născut din părinți apatrizi.

16. Operarea modificărilor la punctul 33 sunt determinate de necesitatea stabilirii procedurii de verificare a statutului juridic al copiilor născuți pe teritoriul Republicii Moldova din părinți cu statut juridic nedeterminat.

17. Modificările operate la subpunctele 34.4 și 57.7 au drept scop exonerarea solicitantului de obligația de a prezenta documentul care atestă că acesta ar deveni apatrid, atribuind autorității competente responsabilitatea de a solicita eliberarea documentului respectiv de către Inspectoratul General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne.

18. Modificările operate la subpunctele 42.2, 43.2, 44.2, 45.2, 46.3, 47.3, 48.3, 63.1 și 104.2 sunt orientate spre optimizarea cerințelor stabilite pentru prezentarea documentelor aferente procedurilor de dobândire și redobândire a cetățeniei Republicii Moldova. În acest sens, se propune excluderea obligației de prezentare a adeverinței privind statutul de apatrid și a documentului de identitate temporar al solicitantului de azil de către solicitanții care nu dețin acte de identitate. Documentele respective urmează a fi prezentate exclusiv în situațiile în care au fost deja eliberate de Inspectoratul General pentru Migrație și sunt deținute de solicitant.

19. Ajustarea normelor din subpunctele 42.8, 43.8, 44.8, 45.8, 69.7 și 81.8 se realizează în scopul corelării acestora cu prevederile Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025, în redacția Legii nr. 84/2026, care extinde categoria persoanelor exonerate de obligația prezentării adeverinței ce atestă susținerea examenului de cunoaștere a limbii române și a prevederilor Constituției Republicii Moldova.

În acest sens, se stabilește că adeverința respectivă nu se prezintă de către copii, precum și de către persoanele născute și domiciliare permanent pe teritoriul Republicii Moldova, dacă acestea ar deveni apatride.

20. Completarea dispozițiilor subpunctelor 43.12, 44.12 și 45.12 este determinată de necesitatea reglementării situațiilor în care documentele de stare civilă prezentate nu conțin suficiente date pentru confirmarea legăturii de rudenie dintre solicitant și ascendenții pe linia cărora acesta dobândește sau îi este constatată apartenența la cetățenia Republicii Moldova. În vederea înlăturării acestor impedimente, se prevede prezentarea unui document suplimentar eliberat de organul de stare civilă, care să confirme această legătură.

21. Reformularea alineatului al doilea din subpunctul 46.2.5 se operează pentru a aduce normei spor de precizie, fără a afecta esența acesteia.

22. Abrogarea subpunctelor 46.11, 47.11 și 48.12 este determinată de modificările operate la Legea nr. 253/2025, potrivit cărora copiii sunt exonerati de la condiția cunoașterii limbii române și a prevederilor Constituției Republicii Moldova, dispozițiile vizate devenind inaplicabile.

II. Amendamentele care se operează la Hotărârea Guvernului nr. 966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice au caracter de ajustare tarifară pentru serviciile în materie de cetățenie.

Modificările operate la Hotărârea Guvernului nr. 966/2020 sunt determinate de intervențiile efectuate în Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025 și urmăresc ajustarea cadrului tarifar și a condițiilor de prestare a unor servicii publice în materie de cetățenie, în scopul asigurării protecției persoanelor vulnerabile, prevenirii apatridiei și consolidării accesului echitabil la servicii administrative.

Aceste amendamente vin în sprijinul unor categorii de persoane care, până în prezent nu au reușit să-și formalizeze cetățenia Republicii Moldova, în special:

- a persoanelor născute și domiciliare permanent pe teritoriul Republicii Moldova, care solicită recunoașterea cetățeniei sau redobândirea acesteia și care sunt sub risc de apatridie, în special dacă acestea, în condițiile Legii asistenței sociale nr. 547/2003, sunt recunoscute defavorizate, aflate în situație de dificultate;

- a persoanelor considerate cetățeni ai Republicii Moldova prin efectul legii de la naștere, dar care nu au obținut acte de identitate până la vârsta de 18 ani.

În acest context, modificarea anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 966/2020, prin introducerea serviciului „Constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova”, precum și stabilirea tarifului aferent, reprezintă măsuri subsecvente de implementare a cadrului legal instituit prin Legea specificată supra, asigurând aplicarea unitară a procedurii la nivel administrativ.

Stabilirea unui tarif de 800 lei pentru prestarea serviciului nou instituit reflectă complexitatea verificărilor efectuate de autoritatea competentă și costurile administrative aferente procesului de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova.

Tariful a fost calculat în conformitate cu prevederile Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 966/2020, în baza fișei tehnologice aprobate.

Punctul 7 din anexa nr. 3 la Hotărâre se completează pentru a asigura posibilitatea prestării, prin intermediul oficiului mobil, a serviciilor privind constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, dobândirea și redobândirea acesteia pentru persoanele imobilizate, în vederea garantării unui tratament echitabil al beneficiarilor acestor servicii în raport cu beneficiarii serviciilor în materie de stare civilă și de eliberare a actelor de identitate. Totodată, se precizează că serviciul se prestează persoanelor domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova aflat sub controlul autorităților constituționale, având în vedere constrângerile obiective privind organizarea și efectuarea deplasărilor oficiului mobil.

De asemenea, analiza aplicării în practică a prevederilor hotărârii supuse modificării a relevat că, la prestarea serviciilor în materie de cetățenie, tarifele generale nu iau în considerare vulnerabilitatea socială a anumitor categorii de persoane aflate în risc de apatridie și pot constitui bariere în procesul de integrare socială și economică a acestora.

În acest context, se propune completarea anexei nr. 3 cu punctele 8² și 8³ care să stabilească:

- o reducere de 85 % din tariful stabilit pentru prestarea serviciului pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere și pentru redobândirea acesteia pentru persoana născută și domiciliată permanent pe teritoriul Republicii Moldova, dacă aceasta ar deveni apatridă și pentru copiii acesteia, care dobândesc cetățenia împreună cu părintele;
- prestarea în mod gratuit a serviciilor pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere și pentru constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova persoanei, care în condițiile Legii asistenței sociale nr. 547/2003, este recunoscută defavorizată, aflată în situație de dificultate, în cazul în care aceasta locuiește efectiv pe teritoriul Republicii Moldova și care ar deveni apatridă.

În vederea asigurării acordării facilităților pe criterii de eligibilitate, respectării principiului legalității și valorificării resurselor destinate realizării obiectivului definit, precum și a fundamentării acestora pe o evaluare socială obiectivă realizată de autoritatea competentă în domeniul asistenței sociale, se propune ca acordarea înlesnirii să fie condiționată de un demers motivat al serviciului de asistență socială din cadrul autorităților administrației publice locale, elaborat în baza evaluării situației socio-economice a solicitantului, în conformitate cu atribuțiile stabilite de Legea asistenței sociale nr. 547/2003.

Această intervenție normativă urmărește creșterea accesului la serviciile publice în materie de cetățenie și susținerea persoanelor recunoscute defavorizate, în condițiile respectării principiilor protecției sociale și ale integrării efective a acestora în societate, precum și asigurarea respectării de către Republica Moldova a principiului evitării apatridiei.

Aprobarea proiectului va asigura aplicarea coerentă și eficientă a Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025, prin corelarea cadrului normativ subsecvent la rigorile acesteia, în vederea asigurării unei aplicări uniforme și conforme a prevederilor legale.

Pentru asigurarea realizării obiectivelor urmărite prin proiect, în special a asigurării continuității și eficienței procedurilor administrative în materie de cetățenie, se propune ca acesta să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Totodată, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării este condiționată de necesitatea aplicării imediată a prevederilor care instituie facilități pentru persoanele aflate în situații de vulnerabilitate, inclusiv pentru persoanele expuse riscului de apatridie, prin reducerea sau excluderea barierelor financiare aferente procedurilor în materie de cetățenie.

În aceste condiții, necesitatea aplicării fără întârziere a mecanismelor destinate facilitării accesului la serviciile publice în materie de cetățenie și realizării principiului evitării apatridiei constituie o circumstanță obiectivă în sensul art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, justificând intrarea în vigoare a proiectului la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Aplicarea normelor Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2025 va contribui la eficientizarea procedurilor administrative și gestionarea cererilor în materie de cetățenie, la aplicarea coerentă și eficientă a Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025, la sporirea transparenței și clarității procesului pentru solicitanți, precum și la aplicarea uniformă și conformă a prevederilor legale.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea reglementărilor noi stabilite de proiectul hotărârii Guvernului nu necesită mijloace financiare din bugetul de stat. Acoperirea costurilor privind prestarea gratuită și cu reducere a serviciilor în materie de cetățenie, care se estimează la 560 000 lei anual, va fi asigurată din contul veniturilor Agenției Servicii Publice, obținute din prestarea serviciilor.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Noile reglementări nu vor avea impact asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social
Stabilirea tarifului pentru constatarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova este determinată de complexitatea verificărilor efectuate de autoritatea competentă și costurile administrative aferente procesului de prestare a serviciului menționat. Totodată, măsura de stabilire a categoriilor de beneficiari de înlesniri la prestarea serviciului de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova este benefică din punct de vedere social, luând în considerare că sprijină persoanele defavorizate și vulnerabile, facilitându-le accesul la drepturi fundamentale, un pas esențial în integrarea socială și în obținerea de beneficii sociale. Aceasta poate contribui la reducerea inegalităților și la sprijinirea celor aflați în situații dificile. Persoanele aflate în dificultate sunt adesea vulnerabile și excluse din multe aspecte ale vieții sociale și economice. Acordarea unor înlesniri le poate ajuta să își depășească aceste bariere și să se integreze mai ușor în societate. Aceste măsuri nu doar că le oferă acces la drepturi fundamentale, dar contribuie și la protejarea lor împotriva marginalizării și a excluziunii sociale. În acest fel, măsurile de înlesnire ajută la prevenirea discriminării și la asigurarea unui tratament echitabil pentru toți cetățenii, indiferent de condițiile economice sau sociale în care se află.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Proiectul are impact asupra prelucrării datelor cu caracter personal, întrucât reglementează procedura de constatare a apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, care presupune colectarea și verificarea datelor solicitanților și, după caz, ale reprezentanților legali, părinților și altor persoane, schimbul de informații între autoritățile competente, actualizarea registrelor de stat și, după caz, transferul datelor către autorități din alte state. Prelucrarea se va efectua în temeiul atribuțiilor legale ale autorităților competente și cu respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv a principiilor legalității, limitării scopului, reducerii la minimum a datelor, exactității, securității și confidențialității.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Reglementările prevăzute de prezentul proiect se implementează în mod echitabil, fără discriminare, asigurând un proces transparent pentru toți solicitanții de cetățenie și nu vor afecta egalitatea de gen.
4.5. Impactul asupra mediului

Implementarea modificărilor propuse nu va avea impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ, este plasat pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv pe portalul: www.particip.gov.md și este disponibil la link-ul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-unor-acte-normative-optimizarea-unor-procese-in-m/17975# . Anunțul privind consultarea publică a proiectului poate fi găsit și pe facebook, la linkul: https://www.facebook.com/share/p/1EXaEWZA4k/?mibextid=wwXlfr .
7. Concluziile expertizelor
Vor fi incluse după efectuarea expertizelor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul hotărârii Guvernului se încorporează în sistemul actelor normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ vor fi necesare următoarele măsuri: a) Revizuirea și ajustarea reglementărilor și a procedurilor interne ale autorităților publice implicate în proces pentru implementarea noilor norme; b) Formarea și instruirea personalului relevant asupra noilor cerințe și proceduri stabilite prin actul normativ; c) Modificarea sistemelor informaționale și a documentelor administrative pentru a fi conforme cu noul act normativ.

**Secretar general
al ministerului**

Digitally signed by Cioclea Valentin
Date: 2026.08.28 09:53:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Valentin CIOCLEA

